

קורס מספר: 286.4320.

שנת הלימודים: תשפ"ב 2021-2022

תוכנית MPH סימסטר א'

### סילבוס קורס: השפעת מאפיינים חברתיים על בריאות

מרצה- פרופ' אורנה בראון- אפל

קורס סמינריון

**מטרת העל של הקורס:** הסטודנט יוכל להבין ולנתח גורמים חברתיים המשפיעים על בריאות הפרט והחברה. הסטודנט יוכל לזהות גורמים חברתיים שונים המשפיעים על בריאות ויוכל להציג את שטחי המחקר והדילמות הכלולים באפידמיולוגיה חברתית וחשיבותם להבנת התהליכים והגורמים החברתיים המסבירים פערים בבריאות בחברה במעגל החיים.

**מבנה הקורס:** הרצאות, דיונים בכתה, מפגש של שעתים פעם בשבוע ביום רביעי בצהורים.

**מתודולוגיה:** במשך הסימסטר הסטודנטים ידרשו להציג ולהגיש לכל אורך הסמסטר תרגילים. בסוף הסמסטר ינתן מבחן בית,

**הערכת הקורס:** חובת השתתפות בלפחות 80% מהשיעורים.

השתתפות בדיונים בכיתה והגשת תרגילים לפי הנדרש: 40%

מבחן בית: 60%

אם הסטודנט בוחר, ניתן להגיש סמינריון בנושא שהסטודנט יבחר, בתנאי שהנושא קשור לנושאים שנלמדו בקורס. יש לתאם עם המרצה עד אמצע הסמסטר את נושא הסמינריון.

הגשת סמינריון לא יאוחר מה 1 לאפריל 2022.



**תוכן הקורס:**

מספר	תאריך	נושא
.1	13.10.21	היסטוריה של אפידמיולוגיה חברתית, תאור הנושא SDG - Sustainable Development Goals מטרת להתפתחות ברת קיימא
.2	20.10.21	אירוע פתיחת שנה באוניברסיטה - <b>אין שיעור</b>
.3	27.10.21	פערים חברתיים בבריאות
.4	3.11.21	תמיכה חברתית ורשתות חברתיות
.5	10.11.21	בריאות ואינטראקציות חברתיות - המשך
.6	17.11.21	אפליה ובריאות
.7	24.11.21	הון חברתי ובריאות
.8	1.12.21	המודל הסולוטוגני
.9	8.12.21	תעסוקה ובריאות
.10	15.12.21	הגירה ובריאות
.11	22.12.21	מגדר ובריאות
.12	29.12.21	המשך
.13	5.01.22	לחץ וגורמים חברתיים
.14	12.01.22	מכניזמים ביולוגים המסבירים את הקשרים בין בריאות ומאפיינים חברתיים

## ספרות מומלצת לפי נושאים:

### כללי

- Berkman LF, Kawachi I. (2014). Social Epidemiology. Second edition. Oxford University Press.
- Galea et al (2011). Estimated deaths attributed to social factors in the United States. *AJPH*, 101(8), 1456-1465.

### אי שוויון בבריאות ומדרג חברתי-כלכלי

- אי שוויון בבריאות וההתמודדות עמו- 2020, מינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי, משרד הבריאות  
<https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/health-inequality-2020>
- The Marmot Review- Fair Society, Healthy Lives.  
<http://www.parliament.uk/documents/fair-society-healthy-lives-full-report.pdf>
- Banks, J., Marmot, M., Oldfield, Z., & Smith, J. P. (2006). Disease and disadvantage in the United States and in England. *JAMA*, 295(17), 2037-2045.
- Kunst, A. E., Bos, V., Lahelma, E., Bartley, M., Lissau, I., Regidor, E., et al. (2005). Trends in socioeconomic inequalities in self-assessed health in 10 European countries. *Int J Epidemiol*, 34(2), 295-305.
- Daoud N., Soskolne V., Mindell J, Roth, M, Manor O. (2018). Ethnic inequalities in health between Arabs and Jews in Israel: the relative contribution of individual-level factors and the living environment. *Inter J of Public Health* 63:313-323.  
<https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00038-017-1065-3>

### מגדר ובריאות

- Connell R. Gender, health and theory: Conceptualizing the issue, in local and world perspective. *Social Science & Medicine*. 2012;74(11):1675-83

### תמיכה חברתית

- Berkman LF, Kawachi I. (2014). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 7
- Young FW. (2004). Social determinants, social support and health: a critique. *Social Theory & Health*, 2, 142-152.
- Glanz K, Rimer BK, Viswanath, K. (eds.) (2008). Health behavior and health education Theory, research and practice. Chapter 9- Social networks and social support. P- 189-210
- Primack et al (2017) Social Media Use and Perceived Social Isolation Among Young Adults in the U.S. *Am J Prev Med* 2017;53(1):1-8.

המודל הסלוטוגני של אנטונובסקי

- Antonovsky A. (1996) The salutogenic model as a theory to guide health promotion. *Health Promotion International* 11;11-18.
- Handbook of Salutogenesis: <http://www.springer.com/gb/book/9783319045993>

הגירה

- Abraido-Lanza, et al (1999). The Latino mortality paradox: A test of the "Salmon bias" and healthy migrant hypotheses. *American Journal of Public Health*. 89: 1543-1548
- Baron-Epel, O., Hofstetter, CR., Irvin, VL., Kang, L., Hovell, MF. (2015). Lifestyle behaviors predict negative and positive changes in self-reported health: the role of immigration to the U.S. for Koreans. *Asian Pacific Journal of Public Health*. 27(7), 775-784.

הון חברתי

- Berkman LF, Kawachi I. (2014). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 8
- Baron-Epel, O., Weinstein, R., Haviv-Mesika, A., Garty, N., Green, SM. (2008). Individual-level analysis of social capital and health: a comparison of Arabs and Jewish Israelis. *Social Science & Medicine*, 66(4); 900-910.

• אברהם פויון, חוסן הקהילה הון חברתי בקיבוץ. 2007, יד טבנקין, מרכז מחקר, רעיוני של התנועה הקיבוצית.

אפליה

- Berkman LF, Kawachi I. (2014). *Social Epidemiology*. Oxford University Press. Chapter 3
- Baron-Epel, O., Berardi, V., Belletiere, J., Shalata, W. (2017). The relation between discrimination, sense of coherence and health varies according to ethnicity; a study among three distinct populations in Israel. *Journal of Immigration and Minority Health*. 19, 1386-1396.
- Jackson, Hackett, Steptoe. (2019). Associations between age discrimination and health and wellbeing: cross-sectional and prospective analysis of the English Longitudinal Study of Ageing. *Lancet Public Health* 2019; 4: 200-08

• תעסוקה ובריאות

- Berkman LF, Kawachi I. (2014). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 5

מכניזמים ביולוגיים

- Berkman LF, Kawachi I. (2014). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 14



סטודנט/ית יקר/ה

- אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושבגינה את/ה זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה: דואל [LDA@univ.haifa.ac.il](mailto:LDA@univ.haifa.ac.il) טל: 8249265-04
- לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל: דואל [mhait@univ.haifa.ac.il](mailto:mhait@univ.haifa.ac.il) טל: 8249022-04
- אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס